

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Политически науки“ от професионално направление 3.3 Политически науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

1. Хронология на процедурата:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на 12.05.2016 г. (Протокол № 9) по искане на висшето училище - (вх. № 316/22.04.2016 г.).

На заседание, проведено на 25.11.2016 г. (Протокол № 20), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 15.09.2016 г. (Протокол № 19)

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция от 05.10.2016 г. до 07.10.2016 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

По сфера 1: „Образователна дейност“:

Оценка за съответствието по критерий 1.1: „Висшето училище провежда обучение в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката в областта на докторската програма“:

Оценяваната докторска програма е НОВА. ПУ „Паисий Хилендарски“ заявява процедура за акредитация на докторска програма „Политически науки“ в професионално направление 3.3 „Политически науки“ с оглед на обществената значимост и интереса на обучаемите за разработване на дисертационни трудове, свързани с изследвания в тематиката на политологичното познание и политическата практика.

Дейността по организацията на докторската програма „Политически науки“ се осъществява във Факултет по икономически и социални науки при ПУ „Паисий Хилендарски“, а обучението – основно в катедра „Политически науки“. Спецификата на докторската програма отговаря на профила на професионално направление 3.3. Политически науки в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

Целите и задачите на обучението по докторската програма са в **съществено съответствие** с развитието на науката и обществената практика в научната област.

Оценка за съответствието по критерий 1.2: „Подготовката на докторантите се осъществява в съответствие с действащото законодателство и в адекватни на докторската програма форми“:

Обучението на докторанти по докторската програма „Политически науки“ ще се осъществява съобразно изисквания, регламентирани в Правилника за устройство и дейността на ПУ „Паисий Хилендарски“; в Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“; в Правилника за атестиране на академичния състав на Университета; в Системата за управление на качеството.

В ПУ „Паисий Хилендарски“ е създадена благоприятна академична среда, в която ФИСН има възможност самостоятелно, а така също и във взаимодействие с другите

факултети – с Юридическия, Философско-историческия, Филологическия да реализира проекти в образователната и научно-изследователската дейност. Така се гарантира комплексна академична среда за прилагане на интердисциплинарен подход в изследването на различни проблеми и теми, **в съществено съответствие** с критериалната система.

Докторантурите в ПУ „П. Хилендарски“ са с редовна, заочна и самостоятелна форма на обучение. Всички вътрешно-нормативни документи в Университета се създават и актуализират своевременно, за да отговорят на изискванията на националните нормативни актове. Дейността по периодичното анализиране и обновяване на учебната документация в докторската програма „Политически науки“ ще представлява системно наблюдаван и строго контролиран процес. Системата за осигуряване на качеството на обучението и на образователния продукт във ФИСН със своите регламентирани процедури и възприети стандарти осигурява възможности своевременно да се разкриват възникнали несъответствия в учебната документация и да се предприемат коригиращи действия за тяхното отстраняване.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 1:

Мисията, целите и задачите на обучението са отразени по точен, коректен и адекватен начин в учебната документация и съответстват на нормативните документи в Р. България. Спецификата на докторската програма съответства на академичната среда на обучаващото звено.

Действащата документация за прием и обучение на докторантите отговаря на държавната и на ПУ „Паисий Хилендарски“ нормативна уредба и се обновява периодично и своевременно.

По Сфера 2: „Академична среда, научен потенциал и научни резултати“:

Оценка за съответствието по критерий 2.1: “Подготовката на докторантите се осъществява от преподаватели с необходимия профил и с висока квалификация по научната специалност“:

В Катедрата работят пет преподаватели, притежаващи ОНС „Доктор“ в областта на докторска програма „Политически науки“, като трима от тях притежават научното звание „Доцент“, а един е доктор на политическите науки. Освен това Катедрата разполага с още един хабилитиран преподавател, който има компетенции в областта на докторската програма.

Относителният дял на хабилитираните преподаватели на ОТД към месец март 2016 г. с квалификация по докторската програма „Политически науки“ към общия брой хабилитирани преподаватели на ОТД в обучаващото звено е 80 %. Средната възраст на академичния състав на катедра „Политически науки“ е около 59 г. по предлаганата докторска програма, а на нехабилитирания състав – около 43 г.

Академичният състав на Катедра „Политически науки“ осъществява активна дейност по реализирането на различни образователни продукти в цялостния спектър на професионалното направление 3.3 Политически науки.

Осигуреният за обучението академичен състав е в **съществено съответствие** с изискванията на критерия.

Оценка за съответствието по критерий 2.2: “Обучаващото звено има отчетливи резултати в научноизследователската дейност по специалността на докторската програма и в съответната образователна област”:

Изследователската дейност на преподавателите, свързани с реализирането на докторската програма „Политически науки“, отразява ориентацията към новите реалности в политиката и е в **пълно съответствие** с водещите европейски и световни стандарти. През последните пет години хабилитираните преподаватели са участвали в 48 научни проекта, а нехабилитираните – в 51, като се стимулира включването на студентите в дейността по научните проекти и прояви. Общият брой на международните научни проекти и прояви, в които са взели участие преподавателите от катедрата надхвърля 100.

В катедра „Политически науки“ се поддържа и интензивна публикационна дейност. В разглеждания период са публикувани 14 монографии, 30 студии, 51 статии и 4 учебника и учебни помагала. Нараства участието на академичния състав на катедрата в управленски и консултативни органи на политически организации и институции и в публичната администрация. Този факт е индикатор за високото признание към техния професионализъм.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 2:

Катедра „Политически науки“ разполага с академичен състав на основен трудов договор, чиито квалификация и професионален опит са база за осигуряване на необходимата академична среда за успешна подготовка на докторантите в докторската програма.

Катедра „Политически науки“ има добри резултати в своята научноизследователската дейност в образователна област „Политически науки“. Като стратегически приоритет на бъдещото развитие се разглежда подкрепата за увеличаването на броя на публикациите и участията в научни прояви в чужбина, както и организирането на представителни форуми с международно участие.

По Сфера 3: “Наличие на материални и информационни условия за продуктивни изследвания и творчески постижения по докторската програма”:

Оценка за съответствието по критерий 3.1: “Висшето училище или научната институция поддържа подходяща материално-техническа и информационна база за обучение по докторската програма“

През периода 2010-2016 г. са осъществени редица мерки за обогатяването на материално-техническата база. МТБ е на нивото на **съществено съответствие** със съвременните изисквания. Във ФИСН и катедра „Политически науки“ е осигурен софтуер с учебни и други информационни материали, който е достъпен за докторантите и се използва в учебния и изследователския процес.

На територията на университета е изградена вътрешна мрежа и е осигурен безжичен достъп до интернет чрез роуминг инфраструктурата eduroam (EDUcatioROAMing). Библиотеката на ФИСН функционира като филиал на университетската библиотека на ПУ „П. Хилендарски“, която разполага с 280 000 библиотечни документа от всички области на науката, включително и с достъп до многобройни електронни бази от данни. През периода 2010 г. до 2015 г. библиотеката на ФИСН се разширява до 15 работни места, като собственият библиотечен фонд започва системно да се обновява и да се закупува специализирана литература в областта на политически и икономически науки, мениджмънт, статистика, маркетинг, международната търговия и други. За докторантите е осигурен достъп до електронните бази от данни, като системите Springer Link и E-BRARY.

Оценка за съответствието по критерий 3.2: “Висшето училище или научната институция стимулира научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите“:

Във ФИСН се поддържа и насърчава участието на преподаватели и докторанти в научни форуми у нас и в чужбина, в **пълно съответствие** с изискванията на критерия. Академичният състав на ФИСН реализира видим напредък в научноизследователската дейност. За насочване на изследователската дейност на преподавателите като академична общност се въвеждат и прилагат определени инструменти: информиране, консултиране и съдействие на академичния състав; разкриване на възможности за реализиране на изследователска дейност; създаване на инструменти за оценка на научните постижения и публикационната дейност на академичния състав. Финансирано е публикуването в отделни издания на резултатите от изследователски проекти и научни прояви въз основа на заключение за тяхното качество. Собствените възможности за публикуване на резултатите от

научноизследователската дейност се осигуряват чрез Университетско издателство, включително чрез факултетното периодично издание „Научни трудове на ФИСН“.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 3:

Наличната материално-техническа и информационна база в ПУ „Паисий Хилендарски“ създава необходимите условия за обучение и самостоятелни научни изследвания в докторската програма „Политически науки“.

Съществуващата академична среда в ПУ „Паисий Хилендарски“ и ФИСН насърчава научноизследователската дейност и творческата активност на докторантите чрез създадените условия за публикуване на научните постижения и участия в научни форуми у нас и в чужбина и участие в научноизследователски проекти в национален и международен формат.

По Сфера 4: „Конкурентоспособност на докторската програма“:

Оценка за съответствието по критерий 4.1: „Новаторски практики в подготовката на докторантите“:

В ПУ „Паисий Хилендарски“ са налице новаторски практики в подготовката на докторантите, които са уредени в нормативната база и е приета научна стратегия с ясно дефинирани приоритети в научните изследвания, в **съществено съответствие** с изискванията на критерия.

Оригиналността на програмата по Политически науки се заключава на първо място в това, че тя е интердисциплинарна (използване на методи от социология, икономика, мениджмънта и публичната администрация), на второ място, в търсене на приемственост и в трите степени на обучението на студентите и на трето място, във фокусиране върху различни аспекти на регионалните изследвания. В докторската програма по „Политически науки“ ще се развиват и усъвършенстват практиките, правилата и процедурите относно съвременните методи на преподаване и оценяване на знанията и уменията на докторантите

Оценка за съответствието по критерий 4.2: „Познаване на конкурентната среда и адекватно разполагане на докторската програма в тази среда“:

Обучаващото звено и ПУ „П. Хилендарски“ са в **пълно съответствие** по отношение познаването на тенденциите в национален и международен план в подготовката на докторанти в научната област. Академичният състав на докторската програма „Политически науки“ провежда системни проучвания за състоянието на докторски програми в някои от водещите европейски университети и най-вече предлаганите аналогични докторски програми в българската академична среда.

В българската и европейската академична среда има място за утвърждаване на предлаганата докторска програма, която по своя характер е иновативна. Нейните конкурентни предимства могат да бъдат открити в съчетаването на изследване на политическите процеси и явления в световната политика и международните отношения през призмата на регионите.

Практически са реализирани дейности, осигуряващи вписването на докторската програма в европейското пространство за висше образование като: стимулирането на мобилността на обучаемите, ангажиране на обучението с процеса на научните изследвания и иновации с различни академични и научни организации в страната и в чужбина.

Оценка за съответствието по критерий 4.3: „Място на докторската програма в социалната среда и ориентираност на резултатите от обучението на докторанти към обществените потребности на региона, страната и/или Европейския съюз“:

ПУ „П. Хилендарски“ поддържа системни академични, научни и делови контакти с потенциални и реални потребители, в **пълно съответствие** с критериалната система. Създадена е традиция част от завършилите обучението докторанти приоритетно да се

реализират в Университета. Предвижда се докторската програма по „Политически науки“ да подготвя високо квалифицирани специалисти с цел реализация в други висши училища и научни организации, в политически, стопански и административни структури на международно, национално, регионално и местно равнище.

Бъдещи потребители на специалисти от докторската програма „Политически науки“ потвърждават интерес към подготовката на докторанти в направлението, като особено категорични в това отношение са представителите на политическите партии и местната администрация.

Констатации за резултатите от извършеното оценяване по Сфера 4:

ПУ „Паисий Хилендарски“ полага усилия за поддържане конкурентоспособността на докторската програма по „Политически науки“. Обучението в докторантура по „Политически науки“ ще се осъществява в съответствие с формираните изисквания от европейското пространство за висше образование.

Катедра „Политически науки“ следва политиката на обучаващата институция и академичното звено, като поддържа взаимоотношения и сътрудничество чрез съвместна дейност с всички заинтересовани организации и институции от обучението на бъдещите докторанти.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на 25.11.2016 г. (Протокол № 20), на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ:**

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Политически науки“ от професионално направление 3.3 Политически науки, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ на основание обща оценка: 8,68 (осем цяло и шестдесет и осем стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от Закона за висшето образование.

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки:**

1. Да се разработи система от показатели за идентифициране на пазарните ниши с оглед очертаване на собствена специфика на докторската програма „Политически науки“ в ПУ „Паисий Хилендарски“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

2. Да се работи за развитие и стабилизиране на хабилитирания преподавателски състав в областта на докторската програма „Политически науки“. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

3. Библиотеката на ФИСН да се интегрира по-цялостно с университетската библиотека. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО:

проф. д-р Емилия Друмева